

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное образовательное учреждение
высшего образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Факультет филологии и истории

подписано электронно-цифровой подписью

Программа дисциплины

Татарское правописание:орфография и пунктуация Б1.В.ДВ.16

Направление подготовки: 44.03.01 - Педагогическое образование

Профиль подготовки: Родной язык и литература

Квалификация выпускника: бакалавр

Форма обучения: заочное

Язык обучения: русский

Автор(ы):

Хайруллина А.С.

Рецензент(ы):

Галлямов Ф.Г.

СОГЛАСОВАНО:

Заведующий(ая) кафедрой: Даутов Г. Ф.

Протокол заседания кафедры No _____ от "_____" _____ 201__ г

Учебно-методическая комиссия Елабужского института КФУ (Факультет филологии и истории):

Протокол заседания УМК No _____ от "_____" _____ 201__ г

Регистрационный No 10160241119

Содержание

1. Цели освоения дисциплины
2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы
3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля
4. Структура и содержание дисциплины/ модуля
5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения
6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов
7. Литература
8. Интернет-ресурсы
9. Материально-техническое обеспечение дисциплины/модуля согласно утвержденному учебному плану

Программу дисциплины разработал(а)(и) доцент, к.н. Хайруллина А.С. Кафедра татарской филологии Факультет филологии и истории, AISHajrullina@kpfu.ru

1. Цели освоения дисциплины

Целью дисциплины является формирование и повышение грамотности, овладение и совершенствование всех видов речевой деятельности студентов на татарском языке.

Цель курса предполагает постановку и реализацию частных задач:

- овладение орфоэпическими, орфографическими, пунктуационными, лексико-стилистическими и грамматико-стилистическими нормами современного татарского литературного языка;
- активизация и совершенствование татарской устной и письменной речи;
- воспитание у студентов любви к татарскому языку, развитие языкового вкуса и чувства слова.

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы высшего профессионального образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел 'Б1.В.ДВ. Дисциплины (модули) по выбору' основной профессиональной образовательной программы 44.03.01 'Педагогическое образование (Профиль 'Родной язык и литература')' и относится к обязательным дисциплинам. Осваивается на 3 курсе, в 6 семестре.

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОК 4 (общекультурные компетенции)	способностью к коммуникации в устной и письменной формах на русском и иностранном языках для решения задач межличностного и межкультурного взаимодействия
ОК 6 (общекультурные компетенции)	способностью к самоорганизации и самообразованию
ОПК 2 (профессиональные компетенции)	способностью осуществлять обучение, воспитание и развитие с учетом социальных, возрастных, психофизических и индивидуальных особенностей, в том числе особых образовательных потребностей обучающихся
ПК 1 (профессиональные компетенции)	готовностью реализовывать образовательные программы по учебным предметам в соответствии с требованиями образовательных стандартов

В результате освоения дисциплины студент:

1. должен знать:

- нормы и принципы орфографии и пунктуации татарского литературного языка;
- закономерности нормативного и вариативного использования языковых единиц в практике татарской речи;
- основные понятия общей терминологии предмета

2. должен уметь:

- оперировать понятиями орфографии и пунктуации;
- целенаправленно работать с различными словарями;
- писать с опорой на орфографические и пунктуационные правила;
- обосновывать выбор орфограммы
- делать пунктуационный разбор.

3. должен владеть:

- навыками грамотного письма и свободного выражения своих мыслей на татарском литературном языке;
- навыками орфографического и пунктуационного анализа;
- коммуникативной компетенцией и речевой (устной и письменной) деятельностью на татарском языке;
- навыками нахождения орфографических и пунктуационных ошибок и исправлять их.

4. должен демонстрировать способность и готовность:

- применять навыки на практике

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

Общая трудоемкость дисциплины составляет 2 зачетных(ые) единиц(ы) 72 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины: зачет в 6 семестре.

Суммарно по дисциплине можно получить 100 баллов, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов. Минимальное количество для допуска к зачету 28 баллов.

86 баллов и более - "отлично" (отл.);

71-85 баллов - "хорошо" (хор.);

55-70 баллов - "удовлетворительно" (удов.);

54 балла и менее - "неудовлетворительно" (неуд.).

4.1 Структура и содержание аудиторной работы по дисциплине/ модулю

Тематический план дисциплины/модуля

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практи- ческие занятия	Лабора- торные работы	
1.	Тема 1. Татарское правописание. Предмет и объект дисциплины. Основные понятия.	6		2	0	0	Устный опрос
2.	Тема 2. Пунктуация в татарском языке.	6		0	2	0	Реферат
3.	Тема 3. История татарской графики. Влияние смены графики на орфографию татарского языка.	6		2	0	0	Устный опрос

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практи- ческие занятия	Лабора- торные работы	
4.	Тема 4. Орфографические принципы в татарском языке.	6		0	2	0	Письменная работа
5.	Тема 5. Орфографические нормы современного татарского языка.	6		0	2	0	Реферат
.	Тема . Итоговая форма контроля	6		0	0	0	Зачет
	Итого			4	6	0	

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. Татарское правописание. Предмет и объект дисциплины. Основные понятия.

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Тел белеменен "Орфография" һәм "Пунктуация" бүлекләре. Дисциплинаның өйрәнү предметы белән бурычлары. Аның башка бүлекләр арасында тоткан урыны. Практик язуның нормалар жыйнагы буларак орфография. Орфография һәм пунктуациянең тел белеменен башка бүлекләре белән бәйләнеше һәм анда тоткан урыны турында докладлар тыңлау.

Тема 2. Пунктуация в татарском языке.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Тыныш билгеләренен куелышы турындагы фән буларак пунктуация. Парлы һәм ялгызак тыныш билгеләре. Өндәү, сорау, нокта, күпнокталар куелу очраklары. Тиндеш кисәкләр янында тыныш билгеләре. Ия белән хәбәр арасында сызык куелу очраklары. Кушма жөмлөлөрдә тыныш билгеләре. Аларның кагыйдәләре. Парлы һәм ялгызак тыныш билгеләре. Өндәү, сорау, нокта, күпнокталар куелу очраklары. Тиндеш кисәкләр янында тыныш билгеләре. Ия белән хәбәр арасында сызык куелу очраklары. Кушма жөмлөлөрдә тыныш билгеләре. Аларның кагыйдәләре. Күнегүләр өстендә эш.

Тема 3. История татарской графики. Влияние смены графики на орфографию татарского языка.

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Графика. Кириллица. Төрле чорларда графиканың орфографиягә һәм грамоталылыкка йогынтысы. Яңадан латин язуына күчү идеяләре һәм графика мәсьәләләре. Кириллицаның һәм латиницаның уртак орфографик үзенчәлекләре. Төрле графикаларда язылган текстларның күчерелмәләре белән эш. Аларның язу өчен уңай һәм тискәре яklарын билгеләү.

Тема 4. Орфографические принципы в татарском языке.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Орфографиянең принциплары. Фонетик принцип. Аның төп үзенчәлекләре. Рус теленең төп принцибы буларак морфологик принцип. Тарихи-традицион, график принциплар. Аларның төп үзенчәлекләре. Төрле орфографик принципларга нигезләнгән сүзләр белән эш. Күнегүләр ясау. Орфографик принципларны аерырга өйрәнү. Татар теленең орфографиясен өйрәнүче галимнәр турында докладлар тыңлау.

Тема 5. Орфографические нормы современного татарского языка.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Хәзерге татар язуында орфоэпиягә һәм орфографиягә йогынты ясаучы күп функцияле хәрәфләр. Гарәп-фарсы алынмаларында кече тел [к],[г] тартыкларының орфографиясе. "һәмзә" авазының орфографиясе. Хәзерге татар телендә ирен-ирен [w] һәм ирен-теш [в] авазларының орфографиясе. Бу тартыкларның нечкә сузыклы ачык ижек һәм нечкә сузыклы ябык ижек башында язылышы. Интернет графикасының татар язуына йогынтысы. Татар телендә авыр язылышлы сүzlәр, еш очрый торган орфографик хаталар өстендә эш. Кагыйдәләрнең үтәлешен тикшерү.

4.3 Структура и содержание самостоятельной работы дисциплины (модуля)

№	Раздел дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
1.	Тема 1. Татарское правописание. Предмет и объект дисциплины. Основные понятия.	6		подготовка к устному опросу	10	Устный опрос
2.	Тема 2. Пунктуация в татарском языке.	6		подготовка к реферату	10	Реферат
3.	Тема 3. История татарской графики. Влияние смены графики на орфографию татарского языка.	6		подготовка к устному опросу	12	Устный опрос
4.	Тема 4. Орфографические принципы в татарском языке.	6		подготовка к письменной работе	14	Письменная работа
5.	Тема 5. Орфографические нормы современного татарского языка.	6		подготовка к реферату	12	Реферат
	Итого				58	

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

Освоение дисциплины 'Татарское правописание: орфография и пунктуация' предполагает использование следующего программного обеспечения и информационно-справочных систем:

Операционная система Microsoft Windows Professional 7 Russian.

Пакет офисного программного обеспечения Microsoft Office 2010 Professional Plus Russian.

Браузер Mozilla Firefox.

Браузер Google Chrome.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системах

ЭБС 'Znaniium.com' <http://www.znaniium.com>

ЭБС 'Консультант студента' <http://www.studmedlib.ru>

ЭБС 'Издательство 'Лань' <http://e.lanbook.com/>

ЭБС 'Университетская библиотека online' <http://biblioclub.ru>,

доступ к которым предоставлен студентам. Здесь содержатся произведения крупнейших российских учёных, руководителей государственных органов, преподавателей ведущих вузов страны, высококвалифицированных специалистов в различных сферах бизнеса. Фонд библиотеки сформирован с учетом всех изменений образовательных стандартов и включает учебники, учебные пособия, учебно-методические комплексы, монографии, авторефераты, диссертации, энциклопедии, словари и справочники, законодательно-нормативные документы, специальные периодические издания и издания, выпускаемые издательствами вузов.

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

Тема 1. Татарское правописание. Предмет и объект дисциплины. Основные понятия.

Устный опрос , примерные вопросы:

Тема . Татарское правописание. Предмет и объект дисциплины. Основные понятия. 1.

Татарлар гарәп әлифбасыннан кайсы чорда файдаланалар? 2. Латин графикасына нигезләнгән язу татарларда кайсы вакытта файдаланыла? 3. Кириллицага татарларны кайчан күчерәләр? 4. Кириллицага нигезләнгән хәзерге татар язуының әлифба проектын кемнәр тәзи? 5. Укучыларның грамоталылыгын күтәрү юллары. Тема. Пунктуация в татарском языке. 1. Татар теле пунктуациясендә кыен очрактар. Тема. История татарской графики. Влияние смены графики на орфографию татарского языка. 1. Татарларда барлыгы 5 төрле язу системасы булган. Болар нинди язучулар? 2. Борынгы рун язучулардан файдалану. 3. Гарәп язучулары белән алмашыну чоры. 4. Латинга күчүнең уңай һәм тискәре яктары. 5. Кириллицаның татар теле өчен уңайсызлыктары.

Тема 2. Пунктуация в татарском языке.

Реферат , примерные вопросы:

Тема. История татарской графики. Влияние смены графики на орфографию татарского языка. 1. Татар теле тарихында язу. 2. Татар теле һәм гарәп графикасы. 3. Татар теле һәм латин графикасы. 4. Татар теле һәм кириллица.

Тема 3. История татарской графики. Влияние смены графики на орфографию татарского языка.

Устный опрос , примерные вопросы:

Тема. Орфографические принципы в татарском языке. 1. Нәрсә ул фонетик принцип?

Мисаллар китерелгән. 2. Морфологик принципка татар телендә нинди мисаллар китерелгән була? Тема. Орфографические нормы современного татарского языка. 1. Сөзүчү аша язула торган сүзләрнең ялыш үзгәрешләре турында сөйләгез. 2. Зур хәреф белән язула торган сүзләрнең төп үзгәрешләре. 3. Орфографиянең кыен очрактары. 4. Хәзерге татар әлифбасында үзгәреш махсус хәрефләре булмаган авазларны атарга

Тема 4. Орфографические принципы в татарском языке.

Письменная работа , примерные вопросы:

1. Ике хәрәфтән өч аваздан торган сүзләр языгыз.
2. Хәрәфләре авазлары ягыннан кубрәк булган сүзләр языгыз.
3. Язуда берәр хәрәф белән генә бирелә торган сүзләр языгыз.
4. Өч сузык аваз хәрәфе янәшә килгән сүзләр языгыз.
5. Юлдан юлга күчереп булмый торган ике ижекле сүзләр языгыз.
6. Язылышлары морфологик принципка туры килә торган сүзләр уйлагыз.
7. Язылышлары график принципка нигезләнгән мисаллар уйлагыз.
8. Язылышлары тарихи-традицион принципка нигезләнгән сүзләр языгыз.
9. Дифференциацияләнгән язылышка мисаллар китерегез.
10. Ишетелми торган хәрәфләр кергән сүзләр уйлагыз.
11. у,ү авазларына төмамланган боерык фигыльләр уйлагыз.
12. "һәмзә" тартыгының орфографиясе.
13. "һәмзә" авазын әйтүдә нинди хаталар күзәтелә?
14. Фонетик принципка караган 10 мисал язып килергә.
15. Татар телендә морфологик принципка караган сүзләр бармы? Мисаллар китерегез.
16. Дифференциацияләнгән принципка татар теленнән мисаллар туплагыз.
17. Диалектларга бәйле рәвештә дәрәс әйтелми торган сүзләр язып килергә. Аtinga 18. Газета-журналлардан график принципка мисаллар язып алырга.
19. М. Жәлилнең "Жырларым" шигырендәге сүзләрне орфографик принциптан чыгып, төрләргә бүл.
20. Тарихи-традицион принципка караган 10 сүз уйлап язарга.
21. Рус телендәге фонетик принципка мисаллар тупла.
22. Поэзиядән әйтелеш белән язылыш туры килмәгән очракка 15 мисал язып ал.
23. Проза әсәрләреннән 10 фонетик диалектизм язып ал.
24. Бер өзеккә транскрипция яса, сүзләреннән ясалыш принципларын аңлат.
25. "һәмзә" авазы белән 10 мисал уйла.

Тема 5. Орфографические нормы современного татарского языка.

Реферат , примерные вопросы:

Тема . Орфографические нормы современного татарского языка. 1. Татар филологиясе факультеты студентларының грамоталылык дәрәжәсе. 2. Мәктәп укучысының татар теленнән грамоталылык дәрәжәсе. 3. Татар теленең пунктуацион системасы. 4. Синтаксисның бер тармагы буларак пунктуация. 5. Бүгенге татар рекламасында орфографик хаталар. 6. Бүгенге татар рекламасында пунктуацион хаталар. 7. Вақытлы матбугат битләрендә пунктуацион хаталар. 8. Вақытлы матбугат битләрендә орфографик хаталар.

Итоговая форма контроля

зачет (в 6 семестре)

Примерные вопросы к итоговой форме контроля

1. Нәрсә ул фонетик принцип? Мисаллар китерегез.
2. Морфологик принципка татар телендә мисаллар.
3. Орфографик сүзлекләр төзелү үзенчәлекләре.
4. Орфоэпик сүзләргә төзү юллары.
5. Сызыкча аша языла торган сүзләргә яалыш үзенчәлекләре турында сөйләгез.
6. Зур хәрәф белән языла торган сүзләргә төп үзенчәлекләре.
7. Укучыларның грамоталылыгын күтәрү юллары.
8. Орфографиянең кыен очраклары.
9. Латинга күчүнең уңай һәм тискәре яклары.
10. Борынгы рун язуынан файдалану.
11. Гарәп язуы белән алмашыну чоры.
12. Татарларда язу тарихы. Графика.
13. Татарлар гарәп әлифбасыннан кайсы чорда файдаланалар?
14. Латин графикасына нигезләнгән язу татарларда кайсы вакытта файдаланыла?
15. Кирилицага күчү. Аның төп үзенчәлекләре.
16. "һәмзә" тартыгының орфографиясе.
17. "һәмзә" авазын әйтүдә нинди хаталар күзәтелә?
18. Тел белеменең "Орфография" бүлеге.
19. Фонетик принцип. Аның төп үзенчәлекләре.
20. Рус теленең төп принцибы буларак морфологик принцип.
21. Тарихи-традицион принцип.

22. График принцип. Аның төп үзенчәлекләре.
23. Орфоэпик кагыйдәләр сакланмавының төп сәбәпләре. Аларны булдырмау проблемасы.
24. Дифференциацияләнгән язылыш.
25. Татар орфоэпиясенәң төп нормалары.
26. Рус теленнән кергән сүзләр орфоэпиясе.
27. Орфоэпик нормалар бозылуның төп сәбәпләре.
28. Орфографик сүзлекләр.
29. Орфографик сүзлекләр. Төзелеш үзенчәлекләре.
30. Яңача латин язуында орфографик принциплар көрәшенәң дөвәмә;
31. Алынмаларда иҗек башындагы палаталь тартыклар орфографиясе;
32. Географик атамаларда к,г тартыкларының әйтелеше;
33. Тартык аваз хәрәфләрен куллануда стильләргә бәйлә кайбер үзенчәлекләр.
34. Хәзергә татар язуында орфоэпиягә һәм орфографиягә йогынты ясаучы күп функцияле хәрәфләр.
35. Рус теленә үтәп кергән сүзләребездә к,г хәрәфләрен дәрәс уку.
36. Исәм-фамилияләрдә к,г хәрәфләрен дәрәс уку мәсьәләсе.
37. Татар алфавиты. Сузык һәм тартык авазлар.
38. Икә аваз кушылмасы буларак, я, ю,е хәрәфләре.
39. Ә, о хәрәфләренәң дәрәс язылу кагыйдәләре.
40. Аеру билгесә буларак, ь,ь хәрәфләре.
41. Тыныш билгеләренәң куелышы турындагы фән.
42. Ялгызак тыныш билгеләре.
43. Парлы тыныш билгеләре.
44. Әтер, нокталы әтер. Аларның куелу очраклары.
45. Икә нокта. Аның куелу очраклары.
46. Иярчәнлә кушма җәмләләрдә тыныш билгеләре.
47. Ия белән хәбәр арасында тыныш билгеләре.
48. Тиңдәш кисәкләр янында тыныш билгеләре.
49. Аныклагычлар янында тыныш билгеләре.
50. Әндәү, сорау, нокта, купнокталарның куелышы.

7.1. Основная литература:

1. Галләмов, Ф.Г. Татар синтаксисынан очерклар / Ф.Г.Галләмов. - Алабуга : АДПУ нәшр., 2009. - 228б. - 155-00 - 25 экз.
2. Галләмов, Ф.Г. Татар телендә кабатлаулар / Ф.Г.Галләмов. - Алабуга : АДПУ нәшр., 2009. - 104б. - 65-00. - 25 экз.
3. Абдуллина, Р.С. Хәзергә татар теленәң орфографиясе һәм орфоэпиясе : Югары һәм урта махсус уку йортлары студентлары өчен уку әсбабы. - Казан : Мәгариф, 2009. - 239 б. - 145-00;90-74. -31экз.
4. Рамазанова Д.Б. Татар диалектларынан сөйләү үрнәкләре : Хрестоматия. - Казан : Татар.кит.нәшр., 2011. - 565с. - 646-00. - 19 экз.
5. Фатхуллова, К.С. Русско-татарский разговорник : Русча-татарча сөйләүлек. - Казань : Татар.кн.изд-во, 2012. - 151с. - 90-00. - 15 экз.
6. Сибгаева Ф.Р. Татар теле (гомуми мөгълүмат, күнегүләр, контроль тестлар). Югары уку йортлары өчен уку кулланмасы. - Казан: Вестфалика, 2011. - 44 б. - URL: http://dspace.kpfu.ru/xmlui/bitstream/handle/net/20306/10_179_001068.pdf

7.2. Дополнительная литература:

1. Сафиуллина, Ф.С. Хәзерге татар әдәби теле : Югары һәм урта уку йортлары өчен д-лек. - Казан : Мәгариф, 2002. - 407б. - 60с. -101 экз.
2. Зәкиев, М.З. Татар синтаксисы : Югары уку йортлары өчен дәреслек / М.З.Зәкиев. - Казан : Мәгариф, 2005. - 399б. - 85-00. - 60 экз.
3. Максимов, Н.В. Татар теленнән тестлар : Уку-укыту ярдәмлеге / Н.В.Максимов. - Казан : Мәгариф, 2008. - 207б. - 45-00. - 5 экз.
4. Сафиуллина, Ф.С. Тел гыйлеменә кереш. : Югары уку йортларының филология факультеты студентлары өчен дәреслек.(Төзәтелгән,тулыландырылган икенче басма). - Казан : ТаРИХ, 2001. - 382б. - 55-00. -150 экз.
5. Николина, Н.А. Филологический анализ текста : Учеб.пособие для студ.высш.учеб.заведений. - М. : Академия, 2008. - 272с. - (Высш.образование). - 330-00. - 10 экз.
6. Ганиев, Ф.Ә. Хәзерге татар әдәби телендә сүзьясалышы / Ф.Ә.Ганиев. - 2 нче басма. - Казан : Мәгариф, 2006. - 271б. - 116-78. - 30 экз.
7. Хисамова, Ф.М. Татар теле морфологиясе : Югары уку йортлары өчен д-лек / Ф.М.Хисамова. - Казан : Мәгариф, 2006. - 335б. - 95-00. - 45 экз.
8. Сәлим, Х. Хәзерге татар әдәби теле : Фонетика һәм лексикология. - Алабуга : АДПИ, 2002. - 58б. - 20с. - 50 экз.
9. Хадиева Г. К Татар теле фонетикасы: лекцияләрнең конспекты. - Казань, 2014. - 71 б. - URL:https://dspace.kpfu.ru/xmlui/bitstream/handle/net/21847/10_163_A5kl-000763.pdf?sequence=1&isAll

7.3. Интернет-ресурсы:

- Библиотека учебной и научной литературы - <http://sbiblio.com/biblio>
Библиотека учебной и научной литературы - <http://ru.science.wikia.com/wiki/>
Информационно-техническая поддержка учителей - <http://folk.pomorsu.ru>
Татарский язык - <http://ru.science.wikia.com/wiki/>
Фестиваль педагогических идей - <http://festival.1september.ru>

8. Материально-техническое обеспечение дисциплины(модуля)

Освоение дисциплины "Татарское правописание:орфография и пунктуация" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Мультимедийная аудитория, вместимостью более 60 человек. Мультимедийная аудитория состоит из интегрированных инженерных систем с единой системой управления, оснащенная современными средствами воспроизведения и визуализации любой видео и аудио информации, получения и передачи электронных документов. Типовая комплектация мультимедийной аудитории состоит из: мультимедийного проектора, автоматизированного проекционного экрана, акустической системы, а также интерактивной трибуны преподавателя, включающей тач-скрин монитор с диагональю не менее 22 дюймов, персональный компьютер (с техническими характеристиками не ниже Intel Core i3-2100, DDR3 4096Mb, 500Gb), конференц-микрофон, беспроводной микрофон, блок управления оборудованием, интерфейсы подключения: USB, audio, HDMI. Интерактивная трибуна преподавателя является ключевым элементом управления, объединяющим все устройства в единую систему, и служит полноценным рабочим местом преподавателя. Преподаватель имеет возможность легко управлять всей системой, не отходя от трибуны, что позволяет проводить лекции, практические занятия, презентации, вебинары, конференции и другие виды аудиторной нагрузки обучающихся в удобной и доступной для них форме с применением современных интерактивных средств обучения, в том числе с использованием в процессе обучения всех корпоративных ресурсов. Мультимедийная аудитория также оснащена широкополосным доступом в сеть интернет. Компьютерное оборудование имеет соответствующее лицензионное программное обеспечение.

Освоение дисциплины "Татарское правописание: орфография и пунктуация" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Мультимедийная аудитория, вместимостью более 20 человек. Мультимедийная аудитория состоит из интегрированных инженерных систем с единой системой управления, оснащенная современными средствами воспроизведения и визуализации любой видео и аудио информации, получения и передачи электронных документов. Типовая комплектация мультимедийной аудитории состоит из: мультимедийного проектора, автоматизированного проекционного экрана, акустической системы, а также интерактивной трибуны преподавателя, включающей тач-скрин монитор с диагональю не менее 22 дюймов, персональный компьютер (с техническими характеристиками не ниже Intel Core i3-2100, DDR3 4096Mb, 500Gb), конференц-микрофон, беспроводной микрофон, блок управления оборудованием, интерфейсы подключения: USB, audio, HDMI. Интерактивная трибуна преподавателя является ключевым элементом управления, объединяющим все устройства в единую систему, и служит полноценным рабочим местом преподавателя. Преподаватель имеет возможность легко управлять всей системой, не отходя от трибуны, что позволяет проводить лекции, практические занятия, презентации, вебинары, конференции и другие виды аудиторной нагрузки обучающихся в удобной и доступной для них форме с применением современных интерактивных средств обучения, в том числе с использованием в процессе обучения всех корпоративных ресурсов. Мультимедийная аудитория также оснащена широкополосным доступом в сеть интернет. Компьютерное оборудование имеет соответствующее лицензионное программное обеспечение.

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВПО и учебным планом по направлению 44.03.01 "Педагогическое образование" и профилю подготовки Родной язык и литература .

Автор(ы):

Хайруллина А.С. _____

"__" _____ 201__ г.

Рецензент(ы):

Галлямов Ф.Г. _____

"__" _____ 201__ г.